

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ
НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**МОНІТОРИНГ І КОМЕНТАРІ
ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
У СФЕРІ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ**

ЧЕРВЕНЬ 2016 р.

Харків, 2016

Зміст

1. Нормативно-правові акти, які прийняті у червні 2016 р.	4
2. Нормативно-правові акти, які набувають чинності у червні 2016 р.	12
3. Практика дерегулювання економіки України	13
4. Оцінка якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів	15

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів в сфері регуляторної політики – один з проєктів НДЦ ІПР НАН України в сфері науково-експертної та експертно-аналітичної діяльності, який започаткований з січня 2014 року та передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Метою Моніторингу є відстеження та оперативний аналіз змін в законодавстві та нормативно-правовому забезпеченні в сфері регуляторної політики та дерегулювання економіки.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- реєстраційна система;
- адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування;
- податкова політика та адміністрування податків;
- зовнішньоекономічна діяльність;
- бюджетна система та міжбюджетні відносини;
- малий бізнес;
- контрольо-перевірочна діяльність (державний нагляд та контроль)
- публічні закупівлі.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність громадян та/або суб'єктів господарювання, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; ідентифікацію результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). При оцінці очікуваної результативності враховується зменшення або збільшення корупційних ризиків, кількості процедур, витрат часу та коштів громадянами та суб'єктами господарювання на отримання відповідної адміністративної послуги, а також доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Моніторинг включає три основних розділи: 1) нормативно-правові акти, прийняті у відповідному місяці; 2) нормативно-правові акти, які були прийняті раніше, але набирають чинності у відповідному місяці; 3) інформація щодо практики дерегулювання в Україні та окремих регіонах (статистична інформація та аналіз тенденцій), результати експертних опитувань щодо сприйняття дієвості регуляторної політики та дерегулювання, досвід роботи місцевих органів тощо).

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ ПРИЙНЯТІ У ЧЕРВНІ 2016 р.

1.1. Реєстраційна система

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій» від 31.05.2016 № 1390-VIII (набув чинності 25.06.2016 р.)

Коментар: Законом скасовано обов'язкову реєстрацію іноземних інвестицій, а саме:

Нормативно-правовий акт	Внесені зміни
Закон України «Про режим іноземного інвестування»	Виключено п.4 ст.1 про визначення поняття «державної реєстрації іноземних інвестицій»
	З назви Розділу III виключено словосполучення «державна реєстрація»
	З Розділу III виключено ст.13 та ст. 14
	ст. 15 викладено у новій редакції, яка скасовує державну реєстрацію інвестицій і замінює її подачею відповідно до встановлених чинним законодавством форм та термінів статистичної звітності про вже здійснені іноземні інвестиції.
Господарський кодекс України	Виключено ст. 395 «Державна реєстрація іноземних інвестицій»

Нормативно-правовий акт	Внесені зміни
Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження»	В ст. 5 Закону виключено словосполучення «реєстрації іноземних інвестицій»
Закон України «Про імміграцію»	З переліку документів, зазначених у ч. 1-5 ст. 9, необхідних для отримання дозволу на імміграцію, виключено копію документа про державну реєстрацію іноземної інвестиції в економіку України іноземною конвертованою валютою на суму не менше 100 (ста) тисяч доларів США. З дня набрання чинності Закону № 1390 необхідність проходження даної процедури скасовано і замість цієї копії достатньо подати копії статуту та/або зареєстрованих договорів (контрактів) про інвестиційну діяльність та довідку банку про надходження іноземної інвестиції в економіку України.

Обов'язковість державної реєстрації іноземних інвестицій створювала бар'єри для бізнесу. Інформація щодо наявності у суб'єкта господарювання іноземних інвестицій фіксується статутними документами, вноситься до Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців та є загальнодоступною. У зв'язку із цим процедура реєстрації іноземних інвестицій не мала інформаційного сенсу.

Таким чином, прийняття Закону спрямоване на спрощення механізму залучення інвестицій, зокрема, іноземних в економіку України шляхом максимального спрощення порядку їх залучення. Проте на практиці, можуть виникати певні проблеми. Наприклад, для приватних інвесторів, яким ст. 9 Закону «про імміграцію» гарантувала права в зв'язку із здійсненням інвестиції – після скасування реєстрації та анулювання реєстрацій будь-який інвестор після виходу з інвестицій (при неможливості забрати гроші в зв'язку з обмеженнями НБУ) опиниться поза увагою інвестиційного законодавства, і відповідно, будуть відсутні гарантії повернення грошей.

1.2. Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» від 17.05.2016 №1365-VIII (набув чинності 08.06.2016 р.)

Коментар: Законом внесено зміни, направлені на спрощення проведення реєстраційних дій на окремих територіях, а саме:

Зміни, внесені до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції»

Номер та зміст статті	Внесені зміни
Стаття 4. Особливості державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців	Проведення реєстраційних дій, пов'язаних із зміною складу засновників (учасників) та керівника юридичної особи, місцезнаходженням якої є територія проведення антитерористичної операції (крім території, на якій здійснюють повноваження представницькі органи місцевого самоврядування, обрані у відповідності до Закону України «Про місцеві вибори» від 14 липня 2015 року № 595-VIII), на період її проведення забороняється.

Номер та зміст статті	Внесені зміни
<p>Стаття 6. Звільнення від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності</p>	<p>Під час проведення антитерористичної операції звільнити суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на території проведення антитерористичної операції (крім території, на якій здійснюють повноваження представницькі органи місцевого самоврядування, обрані у відповідності до Закону України «Про місцеві вибори» від 14 липня 2015 року № 595-VIII), від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності.</p>
<p>Стаття 7. Скасування орендної плати за користування державним та комунальним майном</p>	<p>Скасувати на період проведення антитерористичної операції орендну плату за користування державним та комунальним майном суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність на території проведення антитерористичної операції (крім території, на якій здійснюють повноваження представницькі органи місцевого самоврядування, обрані у відповідності до Закону України «Про місцеві вибори» від 14 липня 2015 року № 595-VIII).</p>

Проблема, яка обумовила необхідність введення змін пов'язана із неможливістю органів місцевого самоврядування та підприємства Луганської і Донецької області на підконтрольній Україні території нормально проводити свою діяльність через дію положень Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції», відповідно яким на території проведення антитерористичної операції, серед іншого, було заборонено зміну керівництва юридичної особи та складу її засновників.

Також слід зазначити, що відповідно до ст. 6, 7 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» суб'єкти господарювання звільнено від орендної плати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності, скасовано орендну плату за користування державним та комунальним майном, що ускладнювало виконання місцевих бюджетів на території підконтрольній українській владі.

Однак, на сьогоднішній день на території цих населених пунктів умови проведення АТО здебільшого дозволяють ведення господарської діяльності.

Наявність норми в попередній редакції Закону, щодо заборони реєстраційних дій для юридичних осіб, призводила до відтоку капіталу з даних областей так, як приватні підприємства не маючи можливості впливати на свій менеджмент звільняючи чи призначаючи керівника підприємства, проводили перереєстрацію своїх підприємств в інших областях, що призводило до відтоку податків, в першу чергу сплати по доходам з фізичних осіб.

Таким чином, введення зазначених змін дозволить розблокувати функціонування органів місцевого самоврядування та за рахунок сплати відповідних податків – наповнити місцеві бюджети в населених пунктах Луганської та Донецької області на підконтрольних українській владі територіях.

1.3. Зовнішньоекономічна діяльність

Постанова Правління Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» від 07.06.2016 № 342 (набула чинності 09.06.2016 р.)

Коментар: Постановою внесено зміни, які спрямовані на поліпшення бізнес-клімату та збереження макрофінансової стабільності, а саме:

Внесені зміни

Ліміт обов'язкового продажу надходжень в Україну в іноземній валюті на користь юридичних осіб зменшено з 75% до 65%

Підвищено максимальну суму продажу готівкової іноземної валюти та банківських металів з 6 тис. до 12 тис. гривень в еквіваленті.

Знято обмеження на обсяг видачі готівки в національній валюті, яке досі становило 500 тис. грн. на добу.

Крім того, зменшено обмеження на обсяг видачі готівки з рахунків клієнтів банків. Відтепер клієнти банків можуть знімати з рахунків готівку в іноземній валюті та банківських металах на суму до 100 тис. грн на добу (раніше - 50 тис. грн на добу).

Дозволено репатріацію дивідендів, нарахованих іноземним інвесторам за 2014-2015 рр. Проте, встановлені наступні обмеження: протягом календарного місяця особа може повернути за кордон дивіденди лише у межах загальної суми, що не перевищує більшого з двох наступних граничних значень – 1 млн дол. США (в еквіваленті) або 10% від загального обсягу дивідендів, що підлягають/підлягали поверненню за кордон такою особою. Якщо ці 10% становлять понад 5 млн дол. США (в еквіваленті), то максимальна сума репатріації дивідендів протягом календарного місяця не може перевищувати 5 млн дол. США (в еквіваленті).

Таким чином, дія Постанови направлена на поступову лібералізацію адміністративних обмежень та стабілізацію ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках за рахунок спрощення валютних операцій з нерезидентами, зменшення обмежень на обсяг видачі готівки та дозволу репатріації. Повернути такі дивіденди за кордон зможуть емітенти корпоративних прав та акцій, за якими виплачуються дивіденди, або депозитарна установа, що обслуговує рахунок в цінних паперах іноземного інвестора, або безпосередньо іноземний інвестор. Для повернення за кордон дивідендів одна особа може обрати лише один уповноважений банк. Порядок зміни уповноваженого банку, що обслуговує ці операції, аналогічний до порядку, що передбачений для операцій з імпорту товарів. Таке рішення має задовольнити потребу іноземних інвесторів в репатріації дивідендів та не буде спричиняти надмірний тиск на міжбанківський валютний ринок.

Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» від 14.06.2016 №346 (набула чинності 16.06.2016 р.)

Коментар: Постановою спрощується порядок відкриття рахунків у національній та іноземних валютах.

скасовано вимоги щодо подання до банку під час відкриття рахунків:

- юридичними особами, які зареєстровані після 1 січня 2016 року – копії установчих документів;
- партіями/місцевими організаціями партії – копії свідоцтва про їх реєстрацію.

визначено порядок відкриття ліквідатором поточного рахунку на ім'я фізичної особи-банкрута

надано право фізичній особі під час отримання адміністративних послуг використовувати свої ідентифікаційні дані, які одержані обслуговуючим банком при здійсненні його ідентифікації та верифікації

Крім зазначених змін, Постановою додано новий абзац у п. 6.7 гл.6 Інструкції № 492, згідно з яким, юридична особа для відкриття поточних рахунків фізичним особам (для виплати заробітної плати, дивідендів, стипендій, пенсій, соціальної допомоги, повернення надлишково сплачених сум тощо) може подавати до банку необхідні документи в електронній формі засобами програмно-технічного комплексу «клієнт-банк», «клієнт-Інтернет-банк». Проте, такий спосіб подання документів має бути передбачено договором банківського рахунку. При цьому такі документи мають містити електронний цифровий підпис.

Таким чином, Постановою спрощено порядок відкриття рахунків шляхом зменшення кількості документів, а саме скасовано вимогу щодо необхідності поданні копій установчих документів для юридичних осіб та копії свідоцтва про реєстрацію для партій та місцевих організацій. Крім того, внесено зміни, щодо можливості для юридичної особи подання документів до банку в електронній формі. Дана норма має сприяти зменшенню документообігу та пришвидшенню процесу відкриття поточних рахунків фізичним особам. Проте, можливість електронного подання обмежено договором банківського рахунку, що може спричиняти умисне ігнорування банками даної норми та затягування у процесі відкриття рахунків.

Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» від 14.06.2016 №346 (набула чинності 16.06.2016 р.)

Коментар: Постановою спрощено контроль за експортно-імпортними операціями.

Внесені зміни

Спрощено документообіг під час здійснення валютного контролю за експортними та імпортними операціями. *Банкам надано можливість поряд із паперовою формою використовувати електронну форму повідомлень для обміну інформацією, необхідною для здійснення контролю за експортними, імпортними операціями резидентів*

Врегульовано питання здійснення банками контролю за експортно-імпортними операціями клієнтів на підставі документів, складених відповідно до законодавства України в сфері електронної комерції. *Банкам надано можливість контролювати експортні, імпортні операції, які здійснюються з використанням електронних правочинів*

Скасовано обов'язкове надання клієнтами письмових підтверджень іноземного податкового органу про суму сплачених податків. *Зазначене підтвердження надаватиметься резидентом лише на вимогу банку.*

Таким чином, внесені зміни дадуть змогу банкам та їхнім клієнтам застосовувати електронні форми документів у деяких процедурах, пов'язаних із контролем імпортно-експортних операцій, які раніше передбачали застосування виключно паперових документів, що в свою чергу має спростити проведення даних процедур за рахунок зменшення документообігу та скорочення витрат часу. Надання можливості банкам контролювати експортно-імпортні операції, які здійснюються з використанням електронних правочинів має зменшити кількість порушень в даній сфері, проте є ризик виникнення надмірного контролю, що може в подальшому ускладнювати процес проведення даних операцій клієнтами банків.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ НАБУЛИ ЧИННОСТІ У ЧЕРВНІ 2016 р.

Сфера регулювання	Назва законодавчого документу	Дата набуття чинності	№ Моніторингу
Реєстраційна система	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій» від 31.05.2016 № 1390-VIII	25.06.2016	Моніторинг за червень
Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» від 17.05.2016 №1365-VIII	08.06.2016	Моніторинг за червень
Зовнішньоекономічна діяльність	Постанова НБУ «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 03 березня 2016 №140» від 25.05.2016 №332	01.06.2016	Моніторинг за травень
	Постанова Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» від 07.06.2016 № 342	09.06.2016	Моніторинг за червень
	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» від 14.06.2016 №346	16.06.2016	Моніторинг за червень
	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження змін до Інструкції про порядок здійснення контролю за експортними, імпорнтними операціями» від 16.06.2016 р. №347	17.06.2016	Моніторинг за червень

3. ПРАКТИКА ДЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

3.1. 27 травня Кабінетом міністрів було затверджено план пріоритетних дій на 2016 рік. Проте, відповідне розпорядження КМУ «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік» від 27.05.2016 р. №418-Р було опубліковано на урядовому порталі лише 10 червня. План пріоритетних передбачає низку необхідних дій щодо вирішення актуальних проблем країни.

Основними стратегічними пріоритетами згідно до документу є:

макроекономічна стабілізація;

створення сприятливих умов для розвитку бізнесу;

забезпечення верховенства права та протидія корупції;

підвищення якості державного управління та державних послуг;

відновлення безпеки держави та громадян.

Стратегічний пріоритет	Зміст	Основні напрями реформ для досягнення стратегічних пріоритетів
Макроекономічна стабілізація	передбачає стабільність державних фінансів, низький рівень інфляції, високу стійкість фінансової системи	Удосконалення системи управління державними фінансами; Проведення пенсійної реформи; Запровадження адресної системи соціальної підтримки.
Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу	має сприяти стабільному зростанню валового внутрішнього продукту та може забезпечити громадянам стабільний та високий рівень доходів і соціальних виплат	Податкова реформа та удосконалення адміністрування податків; Приватизація та реформа управління державними підприємствами; Дерегуляція та покращення інвестиційного клімату; Земельна реформа; Реформа енергетичного сектору.

Стратегічний пріоритет	Зміст	Основні напрями реформ для досягнення стратегічних пріоритетів
Забезпечення верховенства права та протидія корупції	зниження рівня корупції та збільшення довіри суспільства до судової системи	Утворення незалежних антикорупційних органів
Підвищення якості державного управління та державних послуг	має відновити довіру громадян до держави, а представникам бізнесу дати змогу ефективно працювати та створювати робочі місця	Децентралізація; Реформа державної служби;
Відновлення безпеки держави та громадян	посилення внутрішньої згуртованості, інтеграція внутрішньо переміщених осіб, відновлення нормальної життєдіяльності на територіях, які постраждали внаслідок російської агресії, відновлення комунікацій з мешканцями тимчасово окупованих територій України	Дипломатична ізоляція агресора та консолідація міжнародної підтримки України; Подальше зміцнення Збройних Сил та інших утворених відповідно до закону військових формувань і правоохоронних органів, у тому числі спеціального призначення, шляхом їх реформування за принципами та на основі цінностей, які застосовуються у державах - членах НАТО; Інформаційна реінтеграція тимчасово окупованих територій.

[1] Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік» від 27.05.2016 № 418-р [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/418-2016-p>

4. Оцінка якості проведення АРВ проектів регуляторних актів

З метою оцінювання якості роботи регуляторних органів у сфері проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, на основі методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308) було розроблено методичний підхід. Оцінка відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів. Згідно до пункту 10 Постанови КМУ «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308, Додатків 2,3,4 до Методики (в редакції постанови КМУ від 15.03.2016 № 308), кількісна оцінка проекту передбачає аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва; аналіз бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва; аналіз М-тесту та аналіз показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Таким чином, для оцінки кількісної складової можна виділити наступні складові:

1. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
2. Визначення очікуваних результатів прийняття акта з розрахунком витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування
3. Визначення показників результативності акта

$$K_k = K_{fk}/K_{kz}, \text{ де} \quad (1)$$

K_k - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

K_{fk} - кількість фактично оцінених кількісних показників

K_{kz} - загальна сума кількісних показників

$$K_{kz} = K_{\text{сум}} - K_{\text{кх}}$$

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній). **K_{кх}** - кількість показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній).

Крім того, згідно з п.11 Постанови, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності чи іншої вигоди або витрати наводиться їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим методом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (K_o), який дорівнює:

$$K_o = K_{ko}/K_{ok}, \text{ де} \quad (2)$$

K_o - коефіцієнт описового заміщення кількісних показників

K_{ko} - кількість показників оцінених описовим способом

K_{ok} - загальна сума оцінених кількісних показників

Для оцінки якісної складової аналізу можливо виділити такі критерії як:

1. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання
2. Визначення цілей державного регулювання
3. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
4. Опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми
5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта
6. Обґрунтування запропонованого строку дії акта
7. Визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Відповідно до цього, ступінь повноти проведення якісного аналізу може бути оцінений за допомогою коефіцієнту повноти якісної оцінки (Кяк), який розраховується наступним чином:

$$\text{Кяк} = \text{Коя} / \text{Кяз}, \text{ де} \quad (3)$$

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

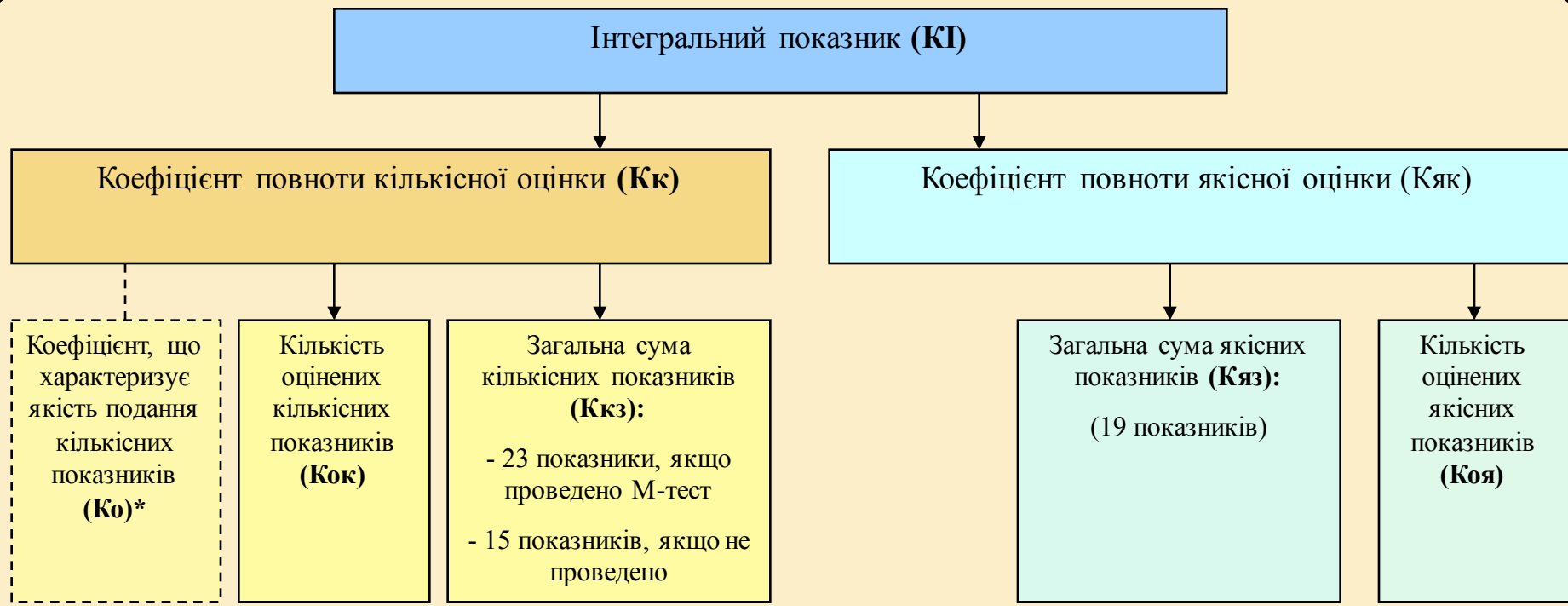
Коя - кількість оцінених якісних показників

Кяз - загальна кількість якісних показників

$$\text{Кяз} = \text{Ксум} - \text{Кях}$$

Загальна сума якісних показників (Ксум) дорівнює 19. Кях - кількість якісних показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Для ранжування державних органів за повнотою розробки АРВ проектів нормативно-правових актів використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та містить наступні складові (рис.1).

• Коефіцієнт, що характеризує якість подання кількісних показників є складовою частиною коефіцієнту повноти кількісної оцінки, проте не використовується при розрахунку інтегрального показника.

• $KI = (Kяк + Kк) / 2$, де

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

Кк - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

Для проведення оцінки було введено наступні позначення: «+» - оцінка проведена; «-» - оцінка не проведена, «o» - оцінка проведена описовим способом, «x» - проведення оцінки не передбачено, «№*» - проект регуляторного акту має дерегулятивний характер.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за червень 2016 р.

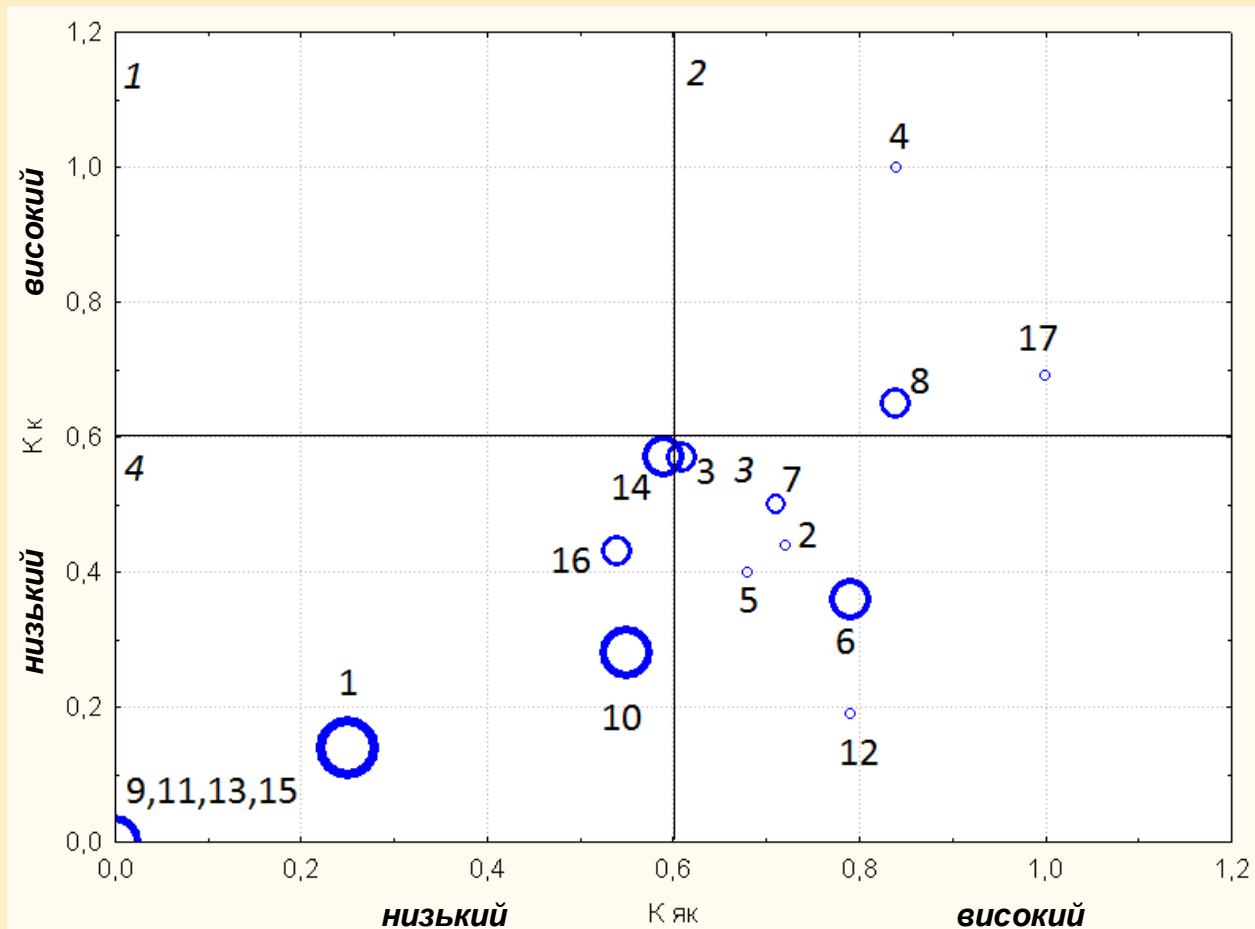
№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк*	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Міністерства							
1	Міністерство соціальної політики України	6 (4 АРВ відсутні)	0,25	0,14	0,12	0,2	10
2	Міністерство фінансів України	1	0,72	0,44	0,38	0,58	6
3	Міністерство економічного розвитку і торгівлі	3	0,61	0,57	0,20	0,59	5
4	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	0,84	1	0,4	0,92	1
5	Міністерство внутрішніх справ України	1	0,68	0,4	0,26	0,54	7
6	Міністерство екології та природних ресурсів	4	0,79	0,36	0,33	0,58	6
7	Міністерство регіонального розвитку та будівництва	2	0,71	0,5	0,44	0,6	4
8	Міністерство освіти і науки України	3	0,84	0,65	0,29	0,75	3
9	Міністерство молоді та спорту	1 (АРВ відсутній)	0	0	0	0	11
10	Міністерство інфраструктури України	5 (в 1 АРВ відсутній)	0,55	0,28	0,34	0,42	9

*В таблицях значення Кяк, Кк і Ко наведено у вигляді середніх арифметичних по кожному центральному органу виконавчої влади (далі – ЦОВВ)

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за червень 2016 р.

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Служби та інспекції							
11	Державна авіаційна служба	1 (АРВ за старою методикою)	0	0	0	0	11
12	Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	1	0,79	0,19	0,13	0,49	8
13	Державна казначейська служба	1 (АРВ відсутній)	0	0	0	0	11
14	Державна фіскальна служба України	4 (2 АРВ відсутні, 1 АРВ за старою методикою)	0,59	0,57	0,5	0,58	6
15	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	2 (АРВ відсутні)	0	0	0	0	11
Фонди, комітети, комісії							
16	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	3 (1 АРВ відсутній)	0,54	0,43	0,11	0,49	8
17	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	1	1	0,69	0,26	0,85	2

Для інтерпретації отриманих даних було побудовано матрицю розподілу державних органів за коефіцієнтами повноти кількісної та якісної оцінок та кількості розроблених проектів регуляторних актів. Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення Кяк і Кк.

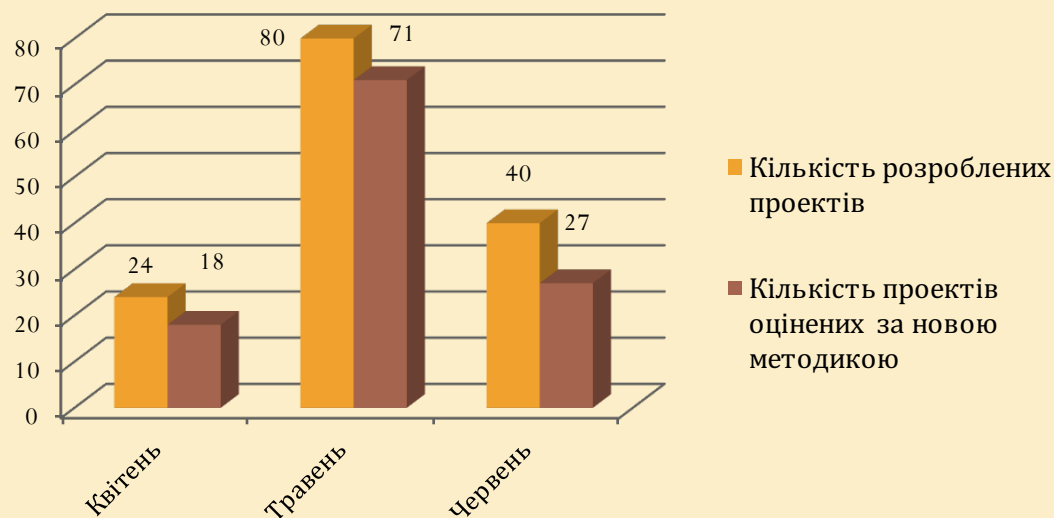

Номера державних органів на рис. відповідають порядковому номеру органу в табл. на слайдах 19,20

Згідно з матрицею, за якістю підготовки проектів АРВ, найкращі результати мають державні органи, які знаходяться в **2 квадранті (3 органи)**, а саме Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Міністерство освіти і науки України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Вони мають найкращі показники **коефіцієнтів повноти якісної та кількісної оцінки**. Кк знаходиться в діапазоні від 0,65 до 1; Кяк – від 0,84 до 1.

4 квадрант вважається найгіршим з точки зору низьких показників якісної та кількісної оцінки проектів. За результатами проведеного аналізу, в червні, до нього увійшло 8 органів (Міністерство соціальної політики України, Міністерство інфраструктури України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Державна фіскальна служба України, Міністерство молоді та спорту, Державна авіаційна служба, Державна казначейська служба, Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру). Останні 4 мають нульові показники, що пов'язано з відсутністю АРВ до деяких проектів та із застосуванням регуляторними органами старої методики аналізу. Крім того, використання нової методики є досить трудомістким процесом та може викликати певні складності через суперечливість окремих пунктів Додатків положенням самої Методики.

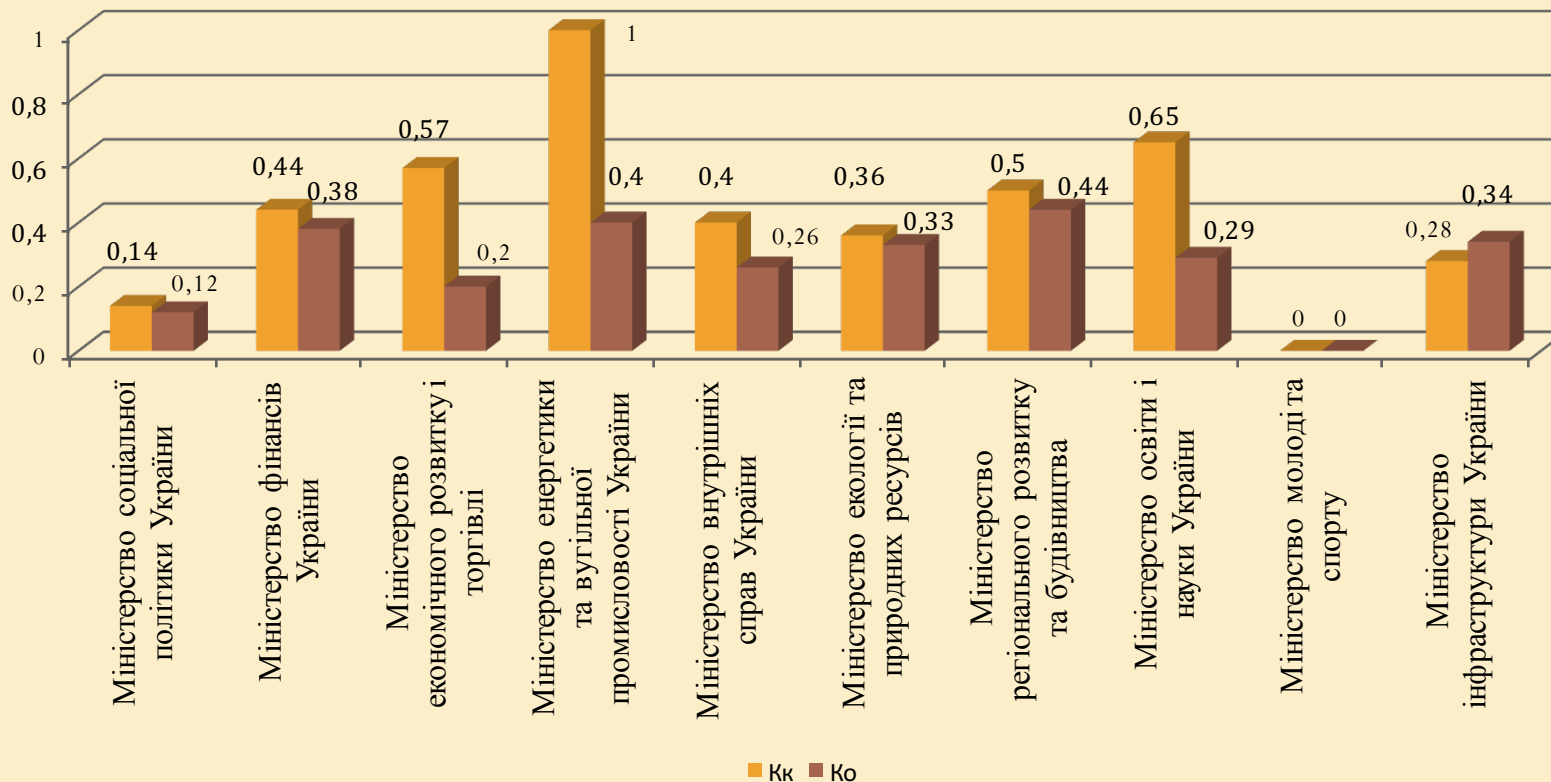
Ще **6 регуляторних органи увійшли до 3 квадранту**, що свідчить про досить високі показники коефіцієнтів якісної оцінки, та, навпаки, низькі значення коефіцієнту повноти кількісної оцінки.

В червні місяці розроблено значно менше проектів нормативно-правових актів, ніж в травні, що свідчить про зменшення інтенсивності регуляторної діяльності державних органів. Крім того, порівняно з травнем, в якому 88,7% всіх АРВ були розроблені за новою методикою, в червні, цей показник зменшився до 67,5%, що стало результатом відсутності деяких АРВ та проведення розрахунків за старою методикою.

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки

Згідно до діаграми, найгірші показники мають Міністерство соціальної політики України та Міністерство молоді та спорту України, в яких АРВ до проектів нормативно-правових актів розроблені за старою методикою або відсутні, що є порушенням діючого законодавства.

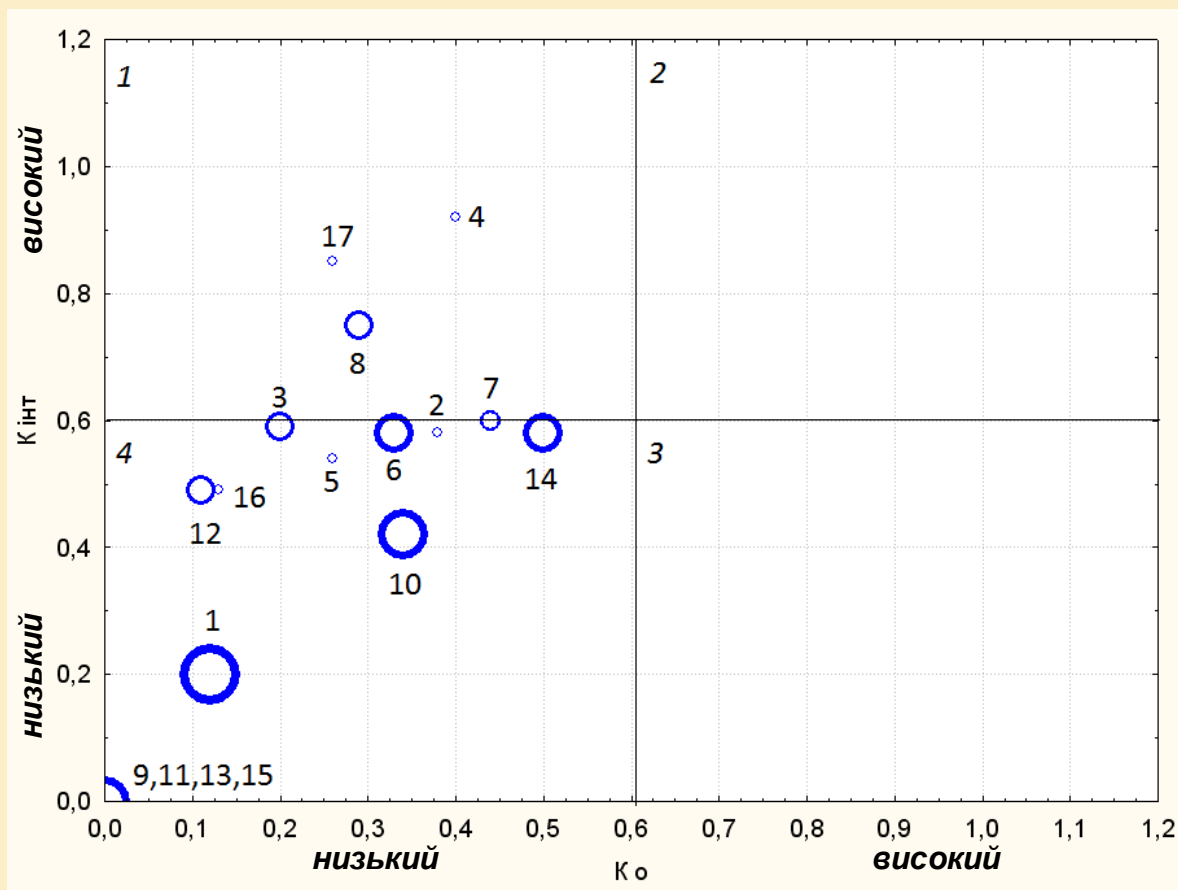
Найкращі показники в Міністерства енергетики та вугільної промисловості, Міністерства освіти і науки та Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Кількісна оцінка поведена на високому рівні, коефіцієнт описового заміщення має досить низькі показники, що свідчить про те, що переважна кількість показників в числовому виразі. За рівнем проведення кількісної оцінки можна виділити три групи: ЦОВВ з низьким рівнем в яких $0 < K_k \leq 0,4$ (5 органів), ЦОВВ з середнім рівнем, в яких $0,41 \leq K_k \leq 0,7$ (4 органи), ЦОВВ з високим рівнем, в яких $0,71 < K_k \leq 1$. (1 орган)

Згідно до даних таблиці (слайд 19, 20), в трьох службах АРВ до проектів відсутні. Показники Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, досить низькі, що свідчить про переважну більшість якісних показників результативності. Показники Кк та Ко в Державній фіскальній службі майже однакові, що свідчить, що більшість кількісних показників оцінені описовим способом. Таким чином, обидві служби потрапили в інтервал ЦОВВ з середнім рівнем проведення кількісної оцінки.

В Національних комісіях з державного регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг та державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Ко є досить низькими, що свідчить про переважну більшість числових показників, отже за рівнем проведення кількісної оцінки обидва ЦОВВ потрапили до другої підгрупи (з середнім рівнем).

Для того, щоб зробити висновки про якість проведення кількісної оцінки, та визначити частку коефіцієнту описового заміщення кількісних показників в інтегральному, побудовано матрицю розподілу ЦОВВ за Ко та Кінт (слайд 25). Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення Кяк і Кк.

Розподіл державних органів за значеннями інтегрального показника та коефіцієнту описового заміщення кількісних показників

Згідно з результатами побудованої матриці можна зазначити, що **3 регуляторних органи** потрапили до 1 квадранту, що свідчить про їх високі позиції в рейтингу, сформованому за результатами ранжування. Проте, в травні, в першому квадранті були 11 з 17 регуляторних органів, що означає зниження інтегрального показника, а отже і більш низькі значення K_к та K_{як} в червні. В той же час, в цих органах досить низькі показники K_о, тобто більшість кількісних показників мають числовий характер. Низькі значення інтегрального показника в 14 регуляторних органах обґрунтовані проведенням АРВ за старою методикою або його відсутністю.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за червень 2016 р. на регіональному рівні

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Розробник	Кяк*	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Облдержадміністрації								
1	Вінницька ОДА	3	Департамент охорони здоров'я	0,79	0,36	0	0,57	2
2	Чернігівська ОДА	1	Департамент економічного розвитку	0,89	0,65	0	0,77	1

Відносно попереднього періоду протягом місяця, що досліджується, не представлено проекти, де АРВ у вільному доступі в мережі Інтернет відсутній, чи проведено АРВ за застарілою методикою. Однак, кількість проектів за червень значно скоротилося, відносно попереднього періоду (з 11 у травні до 4 у червні). Таке скорочення може бути зумовлено планами підготовки проектів регуляторних актів. Згідно відповідного плану Вінницької ОДА на 2016 рік проекти НПА, що оприлюднені в червні повинні бути розроблені протягом року за необхідністю. Проект НПА Черкаської ОДА, згідно з діючим планом на поточний рік також розроблено за необхідністю.

Найкращі результати та, відповідно, найвищі показники коефіцієнтів повноти якісної та кількісної оцінки має АРВ до проекту НПА Чернігівської ОДА. Загалом Кк знаходиться в діапазоні від 0,36 до 0,65; Кяк – від 0,79 до 0,89.

Слід відзначити повноту проведення якісного аналізу (К як середнє – 0,84). Кількісні оцінки, на відміну від якісних представлені не в повному обсязі, зокрема це стосується АРВ проектів НПА Вінницької ОДА (К як середнє – 0,36).

До загальних недоліків, що мають значний вплив на якість проведення АРВ на регіональному рівні слід віднести:

- вибір таких показників результативності акту, кількісне значення яких неможливо, або складно обчислити,
- опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми, і відповідні заходи подаються стисло та узагальнено,
- у М-тесті відсутній блок з розробки корегуючих заходів.

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України
Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові
України**

під керівництвом:

заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

та першого заступника директора НІСД при Президентові України, чл.-корр. НАН України, доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України **О.С. Власюка**

за участю:

Старшого наукового співробітника, к.е.н., доцента **О.Ю. Іванової** та

аспірантів: **А. О. Удовенко, А. О. Сєніної, Ю.М. Малишко, Г.С. Севостьянової, О. Г. Лосевої**